

มคอ. 3 รายละเอียดของรายวิชา
Course Specification

รหัสวิชา 0102431 ทักษิณคดีศึกษาสำหรับการพัฒนาชุมชน
(Southern Thai Studies for Community Development)

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาชุมชน
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยทักษิณ

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน และคำอธิบายรายวิชา

0102431 ทักษิณคดีศึกษาสำหรับการพัฒนาชุมชน 3(2-2-5)

(Southern Thai Studies for Community Development)

บูรพวิชา : ไม่มี

ควบคู่ : ไม่มี

คำอธิบายรายวิชา : ความหมาย ขอบข่าย และความสำคัญของทักษิณคดีศึกษา การนำความรู้เกี่ยวกับทักษิณคดีศึกษามาใช้ในงานพัฒนาชุมชน ตลอดจนจรรยาบรรณวิชาชีพข้อจำกัด และมายาคติที่เป็นปัจจัยเอื้อและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาชุมชนภาคใต้อย่างยั่งยืนโดยการวิเคราะห์กรณีศึกษา

Definitions, scope and significance of Southern Thai Studies; application of knowledge relating to Southern Thai Studies in community development; potential, limitation and stereotype as supporting factors and obstacles of sustainable Southern Thai community development through case study analysis

2. ประเภทของรายวิชา

- ศึกษาทั่วไป
 วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน
 วิชาเอกบังคับ
 วิชาเอกเลือก
 วิชาโท
 วิชาเลือกเสรี

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ผศ.ดร.ชลลดา แสงมณี ศิริสาธิตกิจ

อาจารย์ผู้สอน ผศ.ดร.ชลลดา แสงมณี ศิริสาธิตกิจ

4. ปีการศึกษา/ภาคการศึกษา/กลุ่มผู้เรียน

ปีการศึกษา 2567/ภาคการศึกษาที่ 2/กลุ่มผู้เรียน S101 (นิสิตหลักสูตรการบริหารและพัฒนาชุมชน ชั้นปีที่ 5)

5. สถานที่เรียน

มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

6. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

วันที่ 1 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2567

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

- 1.1 เพื่อให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย ขอบข่าย และความสำคัญของทักษิณคดีศึกษา
- 1.2 เพื่อให้นิสิตมีความสามารถและทักษะในการนำความรู้เกี่ยวกับทักษิณคดีศึกษามาใช้ในงานพัฒนาชุมชน ตลอดจนสามารถวิเคราะห์ศักยภาพข้อจำกัด และมายาคติที่เป็นปัจจัยเอื้อและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาชุมชนภาคใต้อย่างยั่งยืนโดยการวิเคราะห์กรณีศึกษา
- 1.3 เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อทักษิณคดีศึกษาที่นำมาปรับประยุกต์ใช้ในงานบริหารและพัฒนาชุมชน

2. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

เพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนามหาวิทยาลัย ประเทศ และภูมิภาค และนำมาเป็นพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนพัฒนาให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

หมวดที่ 3 ลักษณะการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/การฝึกงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง
30 ชั่วโมง	เมื่อประเมินเห็นว่านิสิตยังขาดองค์ความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือนิสิตต้องการเพิ่มเติมเนื้อหา	30 ชั่วโมง (นิสิตต้องลงพื้นที่ภาคสนามเพื่อศึกษาเฉพาะกรณี)	75 ชั่วโมง

หมายเหตุ รายวิชานี้มีการลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลภาคสนามจากสถานการณ์จริง โดยมีการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา ตลอดจนใช้ชุมชนเป็นฐานในการพัฒนาการเรียนการสอน และเป็นรายวิชาที่เชื่อมโยงกับการสร้างนวัตกรรมสังคมในชุมชนและส่งเสริมทักษะผู้ประกอบการของผู้เรียน

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ และช่องทางในการให้คำปรึกษาแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล

อาจารย์ประจำรายวิชาแจ้งให้นิสิตทราบเกี่ยวกับสถานที่ติดต่อและชั่วโมงการให้คำปรึกษา (Office Hours) โดยจะให้คำปรึกษาสัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง ณ ห้อง 13530 (ห้องพักอาจารย์) อาคาร 13 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
1	แนะนำรายวิชา	2	2	- บรรยาย - Power point - มคอ.3	ผศ.ดร.ชลลดา แสงมณี ศิริสาธิตกิจ
2-4	ความหมาย ขอบข่าย และความสำคัญ ของทัศนคติศึกษา	6	6	- บรรยาย - Power point - อภิปราย - กิจกรรม	ผศ.ดร.ชลลดา แสงมณี ศิริสาธิตกิจ
5-8	การนำความรู้เกี่ยวกับทัศนคติศึกษา มาใช้ในการพัฒนาชุมชน	8	8	- บรรยาย - Power point - อภิปราย - วีดีทัศน์ - กิจกรรม	ผศ.ดร.ชลลดา แสงมณี ศิริสาธิตกิจ
9	สอบกลางภาค				
10-11	การศึกษาศักยภาพและข้อจำกัดต่อ การพัฒนาชุมชนภาคใต้อย่างยั่งยืน	4	4	- บรรยาย - Power point - อภิปราย - กิจกรรม	ผศ.ดร.ชลลดา แสงมณี ศิริสาธิตกิจ
12-13	มายาคติที่เป็นปัจจัยเอื้อและเป็น อุปสรรคต่อการพัฒนาชุมชนภาคใต้ อย่างยั่งยืน	4	4	- บรรยาย - Power point - อภิปราย - กิจกรรม	ผศ.ดร.ชลลดา แสงมณี ศิริสาธิตกิจ
14-16	การนำเสนอผลการศึกษาเฉพาะกรณี (การสร้างนวัตกรรมสังคมเพื่อการ พัฒนาชุมชนภาคใต้)	6	6	- บรรยาย - Power point - อภิปราย - วีดีทัศน์ - กิจกรรม - งานกลุ่ม - การนำเสนองาน กลุ่ม	ผศ.ดร.ชลลดา แสงมณี ศิริสาธิตกิจ
17	สอบปลายภาค				
18					
รวม		30	30		

หมายเหตุ รายวิชานี้มีการลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลภาคสนามจากสถานการณ์จริง โดยมีการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา ตลอดจนใช้ชุมชนเป็นฐานในการพัฒนาการเรียนการสอน และเป็นรายวิชาที่เชื่อมโยงกับการสร้างนวัตกรรมสังคมในชุมชนและส่งเสริมทักษะผู้ประกอบการของผู้เรียน

2. แผนพัฒนาประสิทธิภาพรายวิชา

- 1. จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา
- 2. จัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการ องค์กร หรือหน่วยงาน
- 3. จัดการเรียนรู้เชิงรุก
- 4. รายวิชาส่งเสริมทักษะผู้ประกอบการของผู้เรียน
- 5. รายวิชาก่อให้เกิดนวัตกรรมของผู้เรียน โดยมีหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงาน
- 6. จัดการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ (online) ร่วมกับ ในที่ตั้ง (on-site)
- 7. มีการพัฒนาสื่อการสอนแบบออนไลน์โดยผ่าน TSU MOOC
- 8. เปิดเผยคะแนนเก็บก่อนการสอบปลายภาค
- 9. ส่งระดับชั้นตามเวลาที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด
- 10. มีการทวนสอบรายวิชาในระบบของคณะฯ
- 11. อื่น ๆ ระบุ

3. แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับ	หัวข้อ/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	คะแนน
1	- การตรงต่อเวลาของนิสิตในการเข้าเรียน การส่งงานที่ได้รับมอบหมาย การเข้าร่วมกิจกรรม - ความมีวินัยและความพร้อมเพรียงของนิสิตในการเข้าร่วมกิจกรรม - ความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย - พฤติกรรมการเรียนและการสอบ	สังเกตการณ์มีส่วนร่วมและพฤติกรรมในชั้นเรียน	1-16	10
2	- ความสามารถด้านการคิดของนิสิต เช่น การตั้งคำถาม การสืบค้นข้อมูล การคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการตัดสินใจ - การทำผลงานและการนำเสนอผลงานของนิสิต	งานเดี่ยว	3-14	10
3	- ความสามารถด้านการคิด วิเคราะห์ และสังเคราะห์ของนิสิตเกี่ยวกับองค์ความรู้ด้านทัศนคติศึกษาและการประยุกต์ใช้องค์ความรู้เพื่อการบริหารและพัฒนาชุมชน	สอบระหว่างภาค	9	20

ลำดับ	หัวข้อ/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	คะแนน
4	- ความสามารถด้านการคิดของนิสิต เช่น การตั้งคำถาม การสืบค้นข้อมูล การคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการตัดสินใจ - การทำผลงานและการนำเสนอผลงานของนิสิต	ผลงานและการนำเสนอผลงาน	2-16	30
5	- ความสามารถด้านการคิด วิเคราะห์ และสังเคราะห์ของนิสิตเกี่ยวกับองค์ความรู้ด้านทัศนคติศึกษาและการประยุกต์ใช้องค์ความรู้เพื่อการบริหารและพัฒนาชุมชน	สอบปลายภาค	17/18	30
คะแนนรวม				100

วิธีการตัดเกรด อิงเกณฑ์ (FIX-Rate)

อิงกลุ่ม (T-Score)

การกำหนดช่วงคะแนนของเกรด

เกรด	A	B+	B	C+	C	D+	D	E/F
ช่วงคะแนน	≥80	≥75	≥70	≥65	≥60	≥55	≥50	≥0

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2547). รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการอนุวัติตามแผนปฏิบัติ 21 และการพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพฯ : สำนักความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ.

เกษม เพ็ญภินันท์. (2552). มนุษย์กับความหลากหลายทางสังคมวัฒนธรรมในมนุษยศาสตร์. ใน เกษม เพ็ญภินันท์ (บรรณาธิการ), ความหลากหลายทางสังคมวัฒนธรรมในมนุษยศาสตร์. (หน้า 12-22). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิภาษา.

ฉัสนรา ชมะวรรณ มุกดาวิจิตร และ ภิญโญ ไตรสุริยธรรมา. บรรณาธิการ. (2555). อาเซียน ภาควัฒนธรรม ทักษะต่อประชาคมในกระแสความขัดแย้งและความหวัง. กรุงเทพฯ : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน).

จามรี เชียงทอง. (2549). สังคมวิทยาการพัฒนา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

ฉวีวรรณ ประจวบเหมาะ. บรรณาธิการ. (2558). ถกเถียงวัฒนธรรมในงานวิจัยภาคกลาง. เชียงใหม่: ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ชนิดา จิตตรุทธะ. (2559). วัฒนธรรมพหุวัฒนธรรมกับการทำให้เป็นประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชวน เพชรแก้ว. บรรณาธิการ. (2558). สืบโศดสาวย่าน งานวิจัยวัฒนธรรมภาคใต้. เชียงใหม่ : ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ธนิก เลิศชาญฤทธิ. (2554). การจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การ

มหาชน).

ชเนศ วงศ์ยานนาวา. (2557). **ความไม่หลากหลายของความหลากหลายทางวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ : สมมติ.

ธีรยุทธ บุญมี. (2546). **ความหลากหลายของชีวิต ความหลากหลายทางวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ : สายธาร.

ธีรยุทธ บุญมี. (2546). **ถอดรื้อปรัชญาและศิลปะแบบตะวันตกเป็นศูนย์กลาง**. กรุงเทพฯ : สายธาร.

พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต. (2555). **พหุวัฒนธรรมนิยม สิทธิชนกลุ่มน้อยและความสมานฉันท์**. เข้าถึงได้ใน

http://drphichai.blogspot.com/2012/06/blog-post_๒๙.html

พิริยะ ผลพิรุฬห์. (2556). **เศรษฐกิจสร้างสรรค์กับการพัฒนาประเทศไทย. วารสารเศรษฐศาสตร์ปริทัศน์**

สถาบันพัฒนาศาสตร์. 7(1), 1-69.

ยศ สันตสมบัติ. (2544). **มนุษย์กับวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ยศ สันตสมบัติ. (2559). **The Border คน พรหมแดน รัชชาติ**. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

รสนา โตสิตระกูล. (2528). **คำตอบอยู่ที่หมู่บ้าน**. กรุงเทพฯ : มูลนิธิโกมลคีมทอง.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2524). **พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน**. กรุงเทพฯ :

ราชบัณฑิตยสถาน.

ศิริพร ณ ถลาง, บรรณาธิการ. (2558). **ประเพณีสร้างสรรค์ในสังคมไทยร่วมสมัย**. กรุงเทพฯ : ศูนย์

มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน).

ศิริจิต สุนันตะ. (2556). **สถานการณ์โต้แย้งเรื่องพหุวัฒนธรรมในประเทศไทย. วารสารภาษาและวัฒนธรรม**.

32(1), 1-30.

สรรเสริญ วงศ์ช่อม. (2554). **การวางแผนพัฒนาประเทศ**. กรุงเทพฯ: ศูนย์การพิมพ์เพชรรุ่ง.

สายันต์ ไพเราะญจিতร์. (2550). **การจัดการทรัพยากรวัฒนธรรมทางโบราณคดีในงานพัฒนาชุมชน**.

กรุงเทพฯ : โครงการหนังสือโบราณคดีชุมชน.

เสรี พงศ์พิศ. (2529). **คืนสู่รากเหง้า ทางเลือกและทัศนะวิจารณ์ว่าด้วยภูมิปัญญาชาวบ้าน**. กรุงเทพฯ :

เทียนวรรณ.

สุชาติ เศรษฐมาลินี. (2559). **การสร้างสันติภาพในสังคมพหุวัฒนธรรมทางศาสนาชาติพันธุ์ กรณีศึกษาชุมชน**

มุสลิมในภาคเหนือของประเทศไทย. ใน ยศ สันตสมบัติ (บรรณาธิการ). **ชายแดนกับความ**

หลากหลายของระบบความเชื่อ การช่วงชิงพื้นที่ศักดิ์สิทธิ์และการครอบงำเชิงสัญลักษณ์. หน้า

327-378. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ : ศูนย์ศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น

เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน.

สุรพันธ์ สุวรรณศรี. (2552). **การสร้างความสุขในสังคม: การศึกษาแนวทางการบูรณาการกระบวนการ**

เผยแผ่พระพุทธศาสนาและคริสต์ศาสนาในภาคอีสาน. ปริญญาดุษฎีนิพนธ์สาขาวิชา

วัฒนธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุริชัย หวันแก้ว. (2550). **คนชายขอบ จากความคิดสู่ความจริง**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์

แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (ม.ป.ป.). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม**

แห่งชาติ ฉบับที่ 1 -12. เข้าถึงได้ใน

http://www.nesdb.go.th/main.php?filename=develop_issue

อมรา พงศาพิชญ์. (2545). **ความหลากหลายทางวัฒนธรรม กระบวนทัศน์และบทบาทในประชาสังคม**.

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- อรรถจักร สัตยานุรักษ์. (2553). **จะรักกันอย่างไรในเมื่อเรายังไม่เข้าใจกัน**. นนทบุรี : สำนักพิมพ์ Oh My God.
- อานันท์ กาญจนพันธุ์. บรรณาธิการ. (2558). **กากี้ดกาปาก งานวิจัยวัฒนธรรมภาคเหนือ**. เชียงใหม่ : ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- David, L. and Melvin E. (๑๙๙๖). **Encyclopedia of Anthropology**. New York: Henry Holt and Company.
- Margaret. S. Archer. (1996). **Culture and Agency: the Place of Culture in Social Theory (revised edition)**. New York: Cambridge University Press.
- Olsen, M. E. (1978). **The process of social organization**. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Olsen, M. E. (1991). **Societal dynamics: exploring macrosociology**. New Jersey: Prentice-Hall.
- UNESCO. (n.d.). **Cultural and Development**. Retrieved from <http://www.unesco.org/new/en/culture/themes/culture-and-development/>.
- UNESCO Bangkok. (n.d.). **Cultural for Sustainable Development**. Retrieved from <http://www.unescobkk.org/culture/creativity/sustainable-development/>.
- United Nations. (n.d.). **Sustainable Development Goals**. Retrieved from <http://www.un.org/sustainabledevelopment/>.